

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EDUCACIÓN PLÁSTICA E VISUAL 1º CURSO ESO.

1 Contido

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EDUCACIÓN PLÁSTICA E VISUAL 1º CURSO ESO.	1
2 CONTEXTUALIZACIÓN E DATOS XERAIS.....	3
3 CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	3
4 ESTRUCTURACIÓN DA APRENDIZAXE. CADROS SECUENCIAS DIDÁCTICAS: METODOLOXÍA, TEMPORALIZACIÓN, RECURSOS, FERRAMENTAS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	4
4.1 Secuencia didáctica SD1: XOGANDO COAS IMAXES comezamos a compoñer	4
4.2 Secuencia didáctica SD2: AS PLANTILLAS DE DEBUXO esas grandes descoñecidas.....	6
4.3 Secuencia didáctica SD3: DUN RECTÁNGULO A UNHA ESTRELA EN 3D para o Nadal	8
4.4 Secuencia didáctica SD4: DISEÑAMOS EN 180º pasando por moitas outras aperturas	10
4.5 Secuencia didáctica SD5: MIRANDO E REPRODUCINDO “ARTE” traballamos con elementos configurativos da imaxe	11
4.6 Secuencia didáctica SD6: A MÁSCARA COMO INSPIRACIÓN PICASSIANA E ÉTNICO/TRIBAL para celebrar o entroido.....	13
4.7 Secuencia didáctica SD7: EMPREGAMOS A XEOMETRÍA PARA DECORAR seguindo esquemas e pautas constructivas.....	15
4.8 Secuencia didáctica SD8: INUNDAMOS DE VIDA O NOSO MUNDO COA COR	16
4.9 Secuencia didáctica SD9: NÓS COMO SUPERHEROES NUN MUNDO CHEO DE SÍMBOLOS E ICONOS POP	18
4.10 CONCRECIÓN DOS INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.....	21
5 ADECUACIÓN AO CURRÍCULO, RELACIÓN E ORGANIZACIÓN DOS ESTÁNDARES, MÍNIMOS ESIXIBLES .	24
6 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	31
7 CONTRIBUCIÓN DA MATERIA A ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE: PERFIL DE ÁREA.....	32
8 AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS.....	32
9 MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	33
10 ACTIVIDADES DE REFORZO E DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DE MATERIAS PENDENTES.....	34
11 ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	34
12 PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.....	35

2 CONTEXTUALIZACIÓN E DATOS XERAIS

O curso consta de 3 grupos.

GRUPOS	ALUMNADO	PROFESORADO	H/SEMANA	ESPAZOS
1ºA	22	Belén Gómez González	2	Aula de plástica
1ºB	22		2	

3 CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Na CONCRECIÓN CURRICULAR DE CENTRO están establecidas as contribucións de cada área ou materia a cada unha das competencias clave. Os estándares de aprendizaxe organízanse segundo a competencia que se vai desenvolver. Deste xeito o perfil de área queda determinado, así como o perfil de competencia, onde reflíctese a contribución de cada área á consecución dunha competencia determinada.

Tamén diferenciamos os estándares máis competenciais, daqueles que sexan específicos de área e polo tanto, facilmente medibles polos mecanismos clásicos de avaliación. Para a avaliación destes estándares máis competenciais ou comúns a todas as áreas, están desenvolvidas unhas rúbricas de control para que, sexa o procedemento de avaliación que sexa, manterase sempre o mesmo o instrumento utilizado: a rúbrica. As rúbricas foron aprobadas polo claustro, e polo tanto son comúns a todas as áreas en todos os niveis, o que garante a homoxeneidade, equilibrio e obxectividade nos procesos formativos e avaliativos.

As propias rúbricas establecen os mínimos esixibles dos estándares aos que sexan de aplicación.

4 ESTRUCTURACIÓN DA APRENDIZAXE. CADROS SECUENCIAS DIDÁTICAS: METODOLOXÍA, TEMPORALIZACIÓN, RECURSOS, FERRAMENTAS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

4.1 Secuencia didáctica SD1: XOGANDO COAS IMAXES comezamos a compoñer

Apropiándonos do “recorte” da imaxe o combinamos con outros, redefinimos o seu silueteado, engadimos ou quitamos partes, xogamos a posicionalo no espazo 2D do papel e a darlle o seu novo sitio connotándoo ou denotándoo e así, comprendendo a función e o mensaxe dunha imaxe, poder chegar a compoñer a portada e contraportada do noso block de debuxo de clase intentando crear un lugar novo, unhan paixase imaxinada, un espazo decoñecido que temos que descubrir e ó que tamén daremos nome. Ademáis o longo do curso manteremos actividades ou exercicios relacionados con este espazo creado: deseñar persoaxes e monstruos que ó habiten, definir o habitat a súa flora e fauna, construír carnets de identidade, mapas do terreo, espazos de habitabilidade....

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.2.1 2.4.1	<p>Analizamos o concepto de espazo e paisaxe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visualizamos imaxes de paixase urbano, rural, científico, artístico, manipulado, agredido, habitado imaxinado... describimos, definimos conceptos e clasificamos elementos. - Concentramos o estudo nunha artista:..... e unha técnica: o collage - Referencias a espazos con “máxia” polo tratamento artístico dado: Robert Smithson, Christo e Ibarrola - Descontextualizamos unha imaxe de revista (publicitaria, documental, artística....) engadíndolle ou quitándolle algo e cambiando por completo a súa función, a súa significación e interpretación por parte do observador 	<p>Estructuración da realidade artística a tratar para guiar e presentar os alumnos intentando motivar con evidencias claras e poder mediar o servir de apoio para asimilar conceptos e comprender procesos e técnicas. Metodoloxía activa e heurística presentando elementos para que o alumno descubra</p> <p>Experimentación coa imaxe</p> <p>Uso de Medios audiovisuais e gráficos</p>	2	<p>-Capacidade de debate e relación dos conceptos</p> <p>-Valoración de actitudes</p> <p>-Observación</p> <p>-Análise do Traballo recopilatorio e de experimentación no block ou portfolio do alumno</p> <p>-Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame</p>

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
2.1.1 2.1.2	<p>Recoñecemos os graos de iconicidade das imaxes</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaboramos unha escala de valoración dunha imaxe, a da muller, dende o seu máximo realismo a á súa máxima abstracción - Deseñamos iconos para as portas dos baños masculinos e femininos, buscando a concreción esencial do concepto nos elementos incorporados, tirando á abstracción (reflexionamos sobre os que atoparon en diferentes lugares e espazos públicos) Experimentamos co bo uso do deseño colocándoos nos baños do colexo e comprobando a súa efectividade ou a dificultade de lectura da imaxe creada 	<p>Metodoloxia inductiva (experimentación e razoamento) e analóxica ou comparativa (solucións por semejanza ou analoxía).</p> <p>Intentase acercar a realidade inmediata e común do alumno a unha actividade creadora e creativa</p>	3	<p>-Observación</p> <ul style="list-style-type: none"> -Análise do traballo de selección e de manipulación no block ou portfolio -Valoración do proxecto a través dunha rúbrica -Autoavaliación e coavaliación expoñendo o traballo ao grupo de referencia e a comunidade educativa
2.4.1 2.5.1 2.5.2	<p>Aprendemos os linguaxes cos que falan as imaxes e a súa mensaxe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visualizamos obras de artistas contemporaneos e de publicidade e prensa e interpretamos o seu mensaxe atendendo a: organizacion dos elementos, composición, concepto de simetría e asimetría, ritmo, equilibrio, estética... - Facemos esquema de imaxes con diferentes funcións e as comentamos 	<p>Medios audiovisuais</p> <p>Prensa, revista, publicidade</p> <p>Guiar no aprendizaxe facendo selección nos conceptos e ideas significativas</p> <p>Traballo coolaborativo</p>	1	<p>-Observación</p> <ul style="list-style-type: none"> -Registro de datos e actitudes -Traballo rexistrado no block -Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.4.2 1.7.5	<p>Poñemos en practica o estudado e analizado para elaborar o “espazo imaxinado” con collage na portada e contraportada do noso block</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iremos colocando imaxes recortadas (base de datos) sobre o soporte para iniciar a planificación da composición - Xogamos coa proporción, color, simetrías, ritmos, equilibrio, peso... - Buscamos unha paíxase que de resposta a unha habitabilidade, estruturando e reubicando elementos de uso, de disfrute, estéticos, publicitarios, de dirección... - Dotamos de nome o noso espazo tras finalizar a composición tendo en conta que éste tamén comunica e connota o noso lugar 	<p>Metodoloxía que propicia autonomía personal e que incita a posta en practica do aprendido e practicado para crear unha imaxe persoal do seu block, aprendizaxe activo e de retroalimentación</p> <p>Fotografamos cada unha das portadas e expoñémolas nas aulas, na pizarra dixital, para comentar e assimilar un pensamento razoado, crítico e constructivo</p>	3	<p>- Observación directa</p> <p>- Seguimento da practica con anotacións</p> <p>- Proxecto avaliado con rúbrica</p> <p>- Auto e Coavaliación</p>

9 sesións

4.2 Secuencia didáctica SD2: AS PLANTILLAS DE DEBUXO esas grandes descoñecidas

O alumno chega a ESO acompañado dun material propio que posúe pero que non sabe como empregar adecuadamente, non entende para que serve, é fundamental facerse co uso destas ferramentas que son coas que traballamos constantemente e que comprendan que unha recta faise cunha regra pero unha paralela soamente farase ben con dúas regras, escadra e cartabón, que as teñen que coñecer e usar adecuadamente e darse conta, realmente, da importancia de facelo ben ou mal porque as rectas, por poñer un exemplo, non son máis ou menos paralelas ó son ou non ó son, non?

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
----	-------------	-----------------------------------	-----------	--------------------------------

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
3.1.1	Realizamos folia de síntesis explicativa e práctica <ul style="list-style-type: none"> - O punto, a liña e o plano só o construiremos adecuadamente coas plantillas - Movemento e uso de plantillas para obter diferentes liñas - Realizamos unha composición con liñas aplicando un criterio de traxectoria ou posición con respecto a outra liña ou plano - Combinamos traxectorias, posicións e trazos 	Metodoloxia simbólica ou verbalística para explicar, guiar e presentar os alumnos os conceptos complementando con exemplos graficos na pizarra intentando motivar e servir de apoio para asimilar conceptos e comprender procesos e técnicas. Aprendizaxe activo en base as orientacións do profesor e o bo uso das ferramentas de debuxo	1	-Traballo do block -Seguimento na aula cun rexistro da actitude e da asimilación e a autonomía no traballo -Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame
3.2.1	Centrado, na lámina de debuxo do block, dun cadrado e división interior con diferentes tramas de liñas <ul style="list-style-type: none"> - Recordamos concepto de diagonales para atopar o centro dun espazo - Paralelas medias do cadrado para seccionalo en catro áreas - Empleo adecuado de plantillas para facer paralelas e perpendiculares, horizontais, verticais e inclinadas - Inicio del sombreado gráfico para obter unha especie de damero nunha área dese cadrado. 	Metodoloxia simbólica ou verbalística para explicar, guiar e presentar os alumnos novos conceptos con exemplos graficos na pizarra intentando motivar e servir de apoio para asimilar conceptos e comprender procesos e técnicas	1	-Traballo do block -Seguimento na aula cun rexistro da actitude e da asimilación e a autonomía no traballo -Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame
3.5.1 3.7.1 3.9.1 3.8.1 3.10.1	División en 8 dunha folia do block para construír trazados fundamentais de maneira ordenada <ul style="list-style-type: none"> - Aprendemos o seu proceso de construción, a súa finalidade e o seu uso xeométrico. Engadimos o uso do compás os procesos - Recordamos conceptos básicos de vocabulario xeométrico - Designamos puntos, liñas e planos - Operamos con segmentos 	Aprendizaxe activo en base as orientacións do profesor e o bo uso das ferramentas de debuxo	1	-Traballo do block -Seguimento na aula -Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.1.1	<p>Deseñamos con plantillas e compás unha portada de CD con deseño xeométrico</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centramos no noso espazo cuadriláteros aos que xustapoñemos figuras como triángulos ou círculos - Facemos unha secuencialización de tramas de liñas paralelas para cada figura que compoñe o sencillo módulo creado - Rotulamos con cor as diferentes liñas que compoñen a imaxe seguindo enunciados descriptivos - Seleccionamos trozo para portada cuadrada e introducimos letra (a poder ser escaneamos ou fotografamos e traballamos no ordenador o encadre, o texto e as posibilidades graficas de saturacións, cores, degradados, superposición de autoformas....para completar o noso proceso de deseño) - Apreciamos acabado, limpeza, composición xeométrica e aparencia plástica ou estética do resultado - Exponemos posibilidades dos nosos deseños en novos uso: posavasos, estampación camiseta, papelería... vemos exemplo reais na rede 	<p>Poñemos en practica o aprendido para facer deseño, metodoloxia practica na que teñen que solucionar problemas técnicos e plásticos e aportar posibilidades de traballo adecuadas o pedido</p> <p>Comparamos traballos para atopar erros ou valorar os acabados e as diferentes resolucións dun exercicio xeométrico moi pautado e concreto para aprender, valorar e respetar o traballo dos demais</p> <p>Medios graficos, técnicos e audiovisuais</p>	3	<p>-Rúbrica de avaliación do proxecto</p> <p>-Seguimento do traballo na aula: experiencia, actitude, interese, cooperación, autonomía</p> <p>-Autoavaliación e coevaluación</p>

6 sesións

4.3 Secuencia didáctica SD3: DUN RECTÁNGULO A UNHA ESTRELA EN 3D para o Nadal

Presentamola estrela en 3D aos alumnos e desmontámola para facer evidente a súa montaxe dende unha figura xeométrica plana, o rectángulo, que con só ter unhas medicións concretas e uns cortes estruturados e sinxelos pode pasar do plano e os catro lados do cadrilátero á tridimensionalidade da estrela e as cinco puntas que a identifican como polígono estrelado pentagonal

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
3.10.2	<p>Traballamos en base a un croquis constructivo con acotacións</p> <ul style="list-style-type: none"> - Debuxado do rectángulo o tamaño adecuado, en cartulina de cor, coas divisións necesarias ás distancias marcadas. Aplicámoslos procesos constructivos aprendidos e empregamos adecuadamente as plantillas 	<p>Explicación practica con apoio da pizarra Croquis proxectado e explicado</p>	1	-observación
1.7.1 1.7.4	<p>Pasamos do 2D o 3D</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recorte e doblaxe - Montaxe e ensamblaxe por cortes - Repetición do proceso en base a aumentar proporcionalmente as medidas do croquis inicial para deseñar unha estrela maior - Aporte plástico-estético ó acabado da estrela, planificado dende o plano facendo recortes e engadindo pinturas ou purpurinas para enfatizar a esencia navideña do elemento creado 	<p>Metodoloxia experimental e manipulativa, se guía o alumno que ao mesmo tempo convertese en ensinante do compañeiro, traballo colaborativo Exposición decorativa e ambiental no centro</p>	2	-Rúbrica do proxecto -Autoavaliación y coavaliación

3 sesións

4.4 Secuencia didáctica SD4: DISEÑAMOS EN 180º pasando por moitas outras aperturas

Queremos conseguir integrar ao “ángulo” dentro do deseño dos obxectos e elementos de uso común, e non velo como algo illado dándolle a importancia que merece según a súa amplitude, as súas posibilidades de colocación e apertura e a opción de poder traballar con eles ao transportalos ,combinalos e dividilos a traves de diferentes procesos constructivos sen empregar, en ningún caso, o transportador de ángulos

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
3.5.1 3.11.1	<p>Practicamos cos ángulos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recordamos conceptos xeométricos - Reproducimos os ángulos básicos das plantillas - Debuxamos diversos ángulos: agudos, obtusos, complementarios e suplementarios - Transportamos ángulos - Operamos con ángulos - Concretamos o concepto de lugar xeométrico con tódalas construcións e procesos que xa sabemos hacer 	<p>Metodoloxia simbólica ou verbalística para explicar, guiar e presentar os alumnos novos conceptos con exemplos graficos na pizarra intentando motivar e servir de apoio para asimilar conceptos e comprender procesos e técnicas</p> <p>Aprendizaxe activo en base as orientacións do profesor e o bo uso das ferramentas de debuxo</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> -Capacidade de asimilación e relación dos conceptos -Valoración de actitudes -Observación -Análise do Traballo recopilatorio e de experimentación no block ou portfolio do alumno -Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame
3.6.1	<p>Transformamos ángulos en obxectos reais</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partimos de debuxar diferentes graos de ángulos en posicións variadas para convertilos, a posteriori, en obxectos do nosos entorno contextualizados nun lugar concreto - Fotografamos os ángulos que nos rodean e imprimimos as imaxes para debuxar o esquema dos obxectos, en alzados planos, sobre folia de papel vexetal destacando os ángulos que configuran a súa forma, introducímolo concepto de tanxencia 	<p>Metodoloxia inductiva (experimentación e razoamento) e analóxica ou comparativa (solucións por semellanza ou analoxía).</p> <p>Intentase acercar a realidade do alumno a unha actividade creadora e creativa onde o debuxo técnico se inclúe como parte indisoluble do deseño dos obxectos cotiáns</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> -Seguimento do traballo na aula: experiencia, actitude, interese, coperación, autonomía -Traballo do block -Análise e puntuación dos resultados finais

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
				obtidos
3.3.1 3.4.1	<p>Facemos o deseño dun Abanico en posición de 180º de apertura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dividir o abanico en base as pautas establecidas nun croquis do proxecto a traves dun correcto uso das ferramentas e dos procesos constructivos. O alumno debe poder estruturar tódalas porcións nas que se divide o abanico e obter os deseños que nel se presentan - Resolución de certos problemas graficos plantexados no deseño - Aplicación dun acabado en cor e branco e negro con técnicas secas 	<p>Metodoloxía activa en base a resolución de problemas para acadar solucións gráficas e estéticas nun deseño proposto</p> <p>Exposición do resultado final, análsi e crítica constructiva</p>	3	<ul style="list-style-type: none"> -Observación -Rúbrica do proxecto -Autoavaliación e coavaliación

7 sesións

4.5 Secuencia didáctica SD5: MIRANDO E REPRODUCINDO “ARTE” traballamos con elementos configurativos da imaxe

Adentrámonos na conquista do punto, a liña e o plano dende o punto de vista grafico-plástico a traves dos ollos de mestres do arte que nos darán as pautas para crear ,con eles, un mundo onde reinando a simpleza e a sobriedade xeométrica triunfa o aspecto estético-artístico da composición final

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
----	-------------	-----------------------------------	-----------	--------------------------------

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.1.1 1.2.3 1.4.4 1.4.1 1.6.1	<p>Observamos e empregamos os elementos básicos da linguaxe plástica</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visualizamos slide-share con información básica sobre o punto , a liña e o plano - Analizamos neoimpresionismo o puntillismo (Seurat e Signac) como lenguaje plástico e técnica artística en comparación co punto e o espacio nun artista como Fontana - Vemos y comentamolo corto “El punto: Peter H. Reynolds” - Comparamolo punto gráfico co pixel e aprendemos a maneira de traballar con el o volumen dos obxectos a través da concentración e dispersión aprendendo o concepto de degradado, para ello facemos “bodegon” e o tratamos unicamente con puntos (rotulador o ceras blandas) - Practicamos coa liña: caligrama, liña do contorno e dintorno e o frottage como técnica - Analizamolo constructivismo, especialmente Kandinsky - Interpretamos a Delaunay: circunferencias e círculos a juego en la composición plana 	<p>Metodoloxia simbólica ou verbalística para explicar, guiar e presentar os alumnos os conceptos complementando con exemplos gráficos intentando motivar e servir de apoio para asimilar conceptos e comprender procesos e técnicas.</p> <p>Medios audiovisuais, libros de arte da Biblioteca, paseo por salas de museos</p> <p>Artículos de prensa</p> <p>Aprendizaxe activo en base as orientacións do profesor e o bo uso dos procesos e as técnicas con intención experimental no aprendizaxe</p>	3	<ul style="list-style-type: none"> -Capacidade de asimilación e relación dos conceptos -Valoración de actitudes -Observación -Análise do Traballo recopilatorio e de experimentación no block ou portfolio do alumno -Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en examen
1.2.2 1.3.1 1.7.3 1.7.7 1.4.2	<p>Poñemos en practica o estarcido como técnica na que:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Configuramola imaxe co punto según grosor, intensidade dispersión ou cercanía.... traballando con siluetas que podemos tapar/destapar, xustapoñer... - Compoñemos a traves das siluetas propias de traballar co TANGRAM, base puramente xeométrica para realizar un elemento e contextualizalo nun entorno - Organizamos moi ben as nosas composicións para posicionar as siluetas dos elementos recortados e para facer os tapados e ter moi claro que vai de base e que enriba. Técnica húmida - Enmarcamos os resultados como cadros reais (experimentación con materiais de desecho, reciclaxe) e engadimos a nosa firma, pódese organizar unha pequena exposición cos resultados nun espazo do 	<p>Metodoloxia experimental e manipulativa onde exisexe unha moi boa organización do espazo de traballo e un dominio da técnica a través da práctica para obter un resultado estético adecuado.</p> <p>Medios audiovisuais e dixitais</p> <p>Dimensión de difusión para dar maior calado a actividade e participación completa do alumno nun proceso que iniciase na aula, exténdese a comunidade educativa no centro cun espazo expositivo e pasa a unha dimensión global aparecendo na rede, youtube</p>	5	<ul style="list-style-type: none"> -Observación e anotacións do seguemento do proceso -Rúbrica do proxecto -Autoavaliación e coavaliación

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
	centro e poderíase grabar un video tutorial do proceso de elaboración para colgar na rede			
			8 sesións	

4.6 Secuencia didáctica SD6: A MÁSCARA COMO INSPIRACIÓN PICASSIANA E ÉTNICO/TRIBAL para celebrar o entroido

Temos a excusa perfecta, preto da festa do entroido, para mostrar e empregar no traballo a desproporción e a desfiguración como recurso expresivo tan patente nestas datas e tan empregado no mundo da arte.

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
2.1.3	<p>Máscara e retrato conceptos a revisión</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definición e diferenza a través dos exemplos do “mundo negro” e o retrato da terceira dimensión en Picasso - Analizámolo enmascaramento e o cubismo así como os seus esquemas compositivos - Compoñemos con recortes de revista unha nova cara ou máscara, unha nova realidade figurativa composta ou descompuesta a base doutros trozos de caras con diferentes tamaños, cores, etnia, 	Estructuración da realidade artística a tratar para guiar e presentar os alumnos intentando motivar con evidencias claras e poder mediar o servir de apoio para assimilar conceptos e comprender procesos e técnicas. Metodoloxía activa e heurística presentando elementos para que o alumno descubra	2	<ul style="list-style-type: none"> -Capacidade de debate e relación dos conceptos -Valoración de actitudes -Observación -Análise do Traballo recopilatorio e de

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
	proporción... generando unha nova expresión e traballando o retrato dende un punto de vista diferente.	Experimentación coa imaxe Uso de Medios audiovisuais e gráficos		experimentación no block ou portfolio do alumno -Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame
1.7.1 1.7.6 1.7.7	Deseñamos a nosa máscara - Esbozamola cara ou máscara a realizar en base a liñas, planos de cor e texturas - Seleccionamos materiais de reciclaxe cartón, tapas, corcho... - Componemos e montamos seguindo o patrón esbozado experimentando con materiais e tecnicas secas ou húmedas sin perder de vista o collage e decoupage - Expoñemos preparando un fondo expositivo adecuado e organizando o espacio para expor a obra final e o boceto pra mostrar o proceso creativo - Valoramos os procesos e os resultados finais respetando opinións, asumindo críticas constructivas e destacando ou resaltando os mellores tratamentos e resultados	Metodoloxia experimental e manipulativa, se guía o alumno que ao mesmo tempo convertese en ensinante do compañeiro, traballo colaborativo O reciclaxe como actitude e posicionamento artístico Exposición decorativa e ambiental no centro	3	- Observación e anotacións do seguimento do proceso - Rúbrica do proxecto -Autoavaliación e coavaliación
	Creamos o DNI do habitante do noso planeta - Fotografamos a máscara e tratámola con programas de imaxe - Deseñamos o noso carnet cos apartados de datos relevantes para o seu planeta (en referencia a portada creada para o block) e ubicamos os espazos para texto e imaxe - Completamos con logo , bandeira do pais ,sello e enmarque adecuado o deseño establecido, facemos diferentes propostas no ordenador base o abocetado no caderno	Reencauzamos o traballo para compoñer un novo proxecto partindo do anterior Medios técnicos e dixitais	3	- Observación e anotacións do seguimento do proceso - Rúbrica do proxecto -Autoavaliación e coavaliación
			8 sesións	

4.7 Secuencia didáctica SD7: EMPREGAMOS A XEOMETRÍA PARA DECORAR seguindo esquemas e pautas constructivas

Tratarémola liña na súa aplicación xeométrica un pouco máis complexa, para a construción de polígonos. Ademais como a liña permite establecer límites servirá como elemento estruturador do plano que é o medio que máis vamos a empregar para facer os nosos deseños

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
3.12.1 3.16.1 3.18.1	<p>Concretamos conceptos e procedementos xeométricos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visualizamos en educateca a definición, designación e clasificación de polígonos e as súas características - Interesámonos especialmente polo triángulo equilátero e o cuadrado - Construimos os polígonos, no block, en base a circunferencia na que se inscriben e aplicando métodos particulares e xerais. 	<p>Estructuración da realidade artística a tratar para guiar e presentar os alumnos intentando motivar con evidencias claras e poder mediar o servir de apoio para asimilar conceptos e comprender procesos e técnicas. Metodoloxía activa e heurística presentando elementos para que o alumno descubra</p> <p>Experimentación cos polígonos</p> <p>Uso de Medios audiovisuais e gráficos</p>	2	<p>-Capacidade de asimilación e relación dos conceptos</p> <p>-Observación</p> <p>-Análise do traballo de experimentación no block ou portfolio do alumno</p> <p>-Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame</p>

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.4.3 3.13.1 3.14.1 3.15.1 3.17.1 1.7.2 3.19.1	<p>Aplicamos os procesos constructivos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Facemos pequenos deseños de mosaicos ou azulexos subdividendo os cadrados e triángulos estudados aplicando a construción de puntos e liñas notables para obter diferentes deseños que terán un acabado final en claroscuro (B/N e tonalidades de gris en diferentes intensidades con diferentes lapices: H y B) - Debuxamos e deseñamos a esfera dun reloxo estruturando os números no seu lugar ,a posición das agullas e estética final podendo facelo realmente funcionar introducindo materiais máis rixidos e mecanismo con pilas no deseño. - Realizamos unha colección de posavasos ou de mandalas (catulina ou cartón máis duro) en base a datos xeométricos enunciados en problemas básicos de polígonos para conseguir diferentes deseños nos que probar cos versatilidade e plasticidade das formas poligonais e introducindo tamén o concepto de estrelado. O acabado en cor , rotulando liñas e completando o interior con técnicas secas empregando degradados e diferentes luminosidades según a intensidade e as mezclas de cor na súa aplicación 	<p>Aprendizaxe en base as orientacións do profesor e o bo uso dos procesos e as técnicas con intención experimental no aprendizaxe. Metodoloxía activa e heurística presentando elementos para que o alumno descubra por él mesmo as posibilidades do traballo e acercar a actividade a conseguir un produto final próximo a súa realidade. Exposición do resultado final, anáxis e crítica constructiva en grupo</p>	8	<p>-Observación e anotacións do seguimento do proceso -Rúbrica do proxecto -Autoavaliación e coavaliación</p>
			10 sesións	

4.8 Secuencia didáctica SD8: INUNDAMOS DE VIDA O NOSO MUNDO COA COR

Vivimos nun mundo repleto de cores que inflúen nos nosos sentimentos, preferencias e estados de ánimo. Por isto é imprescindible coñecerlo ,comprenderlo e usalo adecuadamente para expresar, significar e crear os nosos proxectos téndolo en conta, valoralo como un elemento máis que non soamente rechea os espazos en branco sino que compoñe e connota.

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.5.1	<p>Acercamonos a información da cor a través de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - escoitar tema musical para introducir tema: video musical sobre as cores primarias "Three Primary Colours" Ssme Street OK 60 - Recordamos a Parchis(mito infantil de los 80) con "Xogo de cores" para buscar inspiración - Descubrimos a psicoloxía da cor visualizando o stop motion realizado na WIKI Plastica sobre como transmite a cor e buscamos información na rede. - Recopilamos información e conceptos básicos sobre a cor e o seu uso social tras visualizalo programa Tres 14 de Rtv e sobre o uso da cor 	<p>Estructuración da realidade artística a tratar para guiar e presentar os alumnos intentando motivar con evidencias claras e poder mediar o servir de apoio para asimilar conceptos e comprender procesos e técnicas.</p> <p>Empregamos medios audiovisuais e información na rede e facemos un uso dixital e de medios gráficos no traballo</p>	1	<p>-Capacidade de debate e relación dos conceptos</p> <p>-Valoración de actitudes</p> <p>-Observación</p> <p>-Análise do Traballo recopilatorio e de experimentación no block ou portfolio do alumno</p> <p>-Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame</p>
1.5.1 1.7.3 1.7.7	<p>Elaboramos uns apuntes sobre a cor e os aplicamos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visualizamos slide share sobre mezclas, cualidades, percepción, gamas cromáticas, policromía, monocromía e armonía.. e facemos esquema conceptual no block con exemplos - Construimos o círculo cromático (estructurado nun dodecágono) empregando acrílicos (técnica al agua). 	<p>Metodoloxía activa e heurística presentando elementos para que o alumno descubra por si mesmo.</p> <p>Experimentación e posta en práctica do aprendido</p> <p>Recursos audiovisuais e o block</p>	3	<p>-Observación</p> <p>-Análise do raballo de experimentación de resolución de problemas no block ou portfolio do alumno</p> <p>-Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame</p>

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.5.1 1.7.1	<p>Usamos e sentimos a cor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interpretación da carta de gran descripción cromática que fai Theo, o irmá de Van Gogh, para pode dar cor a súa habitación en Arles, empregando degradacións e difuminados na aplicación das mezclas - Compoñemos unha escea con obxectos para interpretala ao estilo da técnica dos Fauvistas, experimentamos coa explosión da cor empregando unha armonía de contrastes e o uso constante dos complementarios. (Tamén poderíamos empregar de referente o artista austríaco Hundertwasser xa que ten unha obra matérica moi rica en cor, formas e texturas e unha psicoloxía moi interesante aplicada na súa faceta creativa) 	<p>Metodoloxía activa na que se guía o alumno que ao mesmo tempo convertese en ensinante do compañeiro, traballo colaborativo o ter que interpretar e expoñer o traballo na aula</p> <p>A recreación de movementos ou obras de arte como actitude e posicionamento para comezar a entender e aprender</p> <p>Exposición na web e no centro completando coa elaboración da información sobre o traballo realizado</p>	6	<p>-Observación e anotacións do seguemento do proceso</p> <p>-Rúbrica do proxecto</p> <p>-Autoavaliación e coavaliación</p>
			10 sesións	

4.9 Secuencia didáctica SD9: NÓS COMO SUPERHEROES NUN MUNDO CHEO DE SÍMBOLOS E ICONOS POP

Aproximarémonos o cómic como medio de expresión artística que mezcla textos (globos o bocadillos) con imaxes (viñetas) para contar unha historia, nel poden empregarse infinidade de recursos incluso pode darse o caso de viñetas que son auténticos cadros en miniatura

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
2.2.1 2.2.2	<p>Coñecemos o que é o cómic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visualizamos e comentamos o vídeo de UNED sobre a historia e a linguaxe do cómic - Analizamos o power point "a imaxe secuenciada" - Estructuramos a información nun esquema no block: secuencia, viñeta, encuadre, bocadillo, metáforas visuais, onomatopeias, movementos cinéticos, gestos... - Ilustramos con diferentes imaxes de revistas, periódicos ou internet 	<p>Estructuración da realidade artística a tratar para guiar e presentar os alumnos intentando motivar con evidencias claras e poder mediar o servir de apoio para asimilar conceptos e comprender procesos e técnicas.</p> <p>Empregamos medios audiovisuais e información na rede e facemos un uso dixital e de medios gráficos no traballo</p>	2	<p>-Capacidade de debate e relación dos conceptos</p> <p>-Valoración de actitudes</p> <p>-Observación</p> <p>-Análise do Traballo recopilatorio e de</p>

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
	<p>o aprendido</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coñecemos un pouco a Quino e a súa creación "Mafalda" así como a Ibañez con "Mortadelo e Filemón" sen olvidar facer un repaso polas viñetas americanas de Marvel 			<p>experimentación no block ou portfolio do alumno</p> <ul style="list-style-type: none"> -Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame
2.3.1	<p>Probamos a facer unha tira cómica pequena</p> <ul style="list-style-type: none"> - Convertimos un obxecto real, sacacorchos, en persoaxe para o comic - Facemos o storyboard - Fotografamos en diferentes posicións os elementos que compoñen o persoaxe (debuxando ou empregando obxectos reais) para facer "time lapse" do noso persoaxe, dándolle movemento e expresividade, pequena secuencia 	<p>Metodoloxia activa e heurística presentando elementos para que o alumno descubra por él mesmo as posibilidades do traballo e acercar a actividade a conseguir un produto final próximo a súa realidade.</p> <p>Traballo colaborativo, en parellas, para apoiarse no proceso</p> <p>Reciclaxe e manipulación de obxectos</p> <p>Medios audiovisuais, gráficos e fotográficos para facer o traballo e para expoñelo na rede</p>	5	<ul style="list-style-type: none"> -Observación e anotacións do seguemento do proceso -Rúbrica do proxecto -Autoavaliación e coavaliación
2.2.1	<p>Ampliamos os nosos coñecementos sobre a imaxe iniciandonos no mundo da semiótica</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definimos e diferenciamos entre símbolo, signo, icono e señal - Buscamos exemplos para explicar cada término. - Introducimonos ,tamén, no imaxinario da cultura "pop" 	<p>Metodoloxia simbólica ou verbalística para explicar, guiar e presentar os alumnos os conceptos complementando con exemplos gráficos e visuais intentando motivar e servir de apoio para asimilar conceptos e comprender procesos e técnicas.</p> <p>Medios audiovisuais e textuais</p>	1	<ul style="list-style-type: none"> -Análise do traballo recopilatorio e de experimentación no block ou portfolio do alumno -Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
2.5.2	<p>Elaboramos unha portada de periódico (noticiero do “noso mundo” creado xa o inicio do curso)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personificación deles mesmos nun superheroe (poderían ter poderes dun animal que xa estudaran en ciencias naturais e así contribuir cun traballo común o proxecto “Unidos pola Natureza”) - Importante combinar ben a imaxe e o texto e facer unha adecuada secuencialización - Empregaremos recursos dixitais: Photoshop, Comicsans, Word... - Deseñaremos unha estética pop chea de iconos, símbolos e signos para completar a información da noticia da portada 	<p>Metodoloxia activa ,heurística e interdisciplinar presentando elementos para que o alumno descubra por si mesmo e experimente posibilidades artísticas.</p> <p>Experimentación, creatividade e posta en práctica do aprendido</p> <p>Recursos audiovisuais e o block</p> <p>Exposición na web e no centro</p>	8	

16 sesións

4.10 CONCRECIÓN DOS INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

RÚBRICA DE PROXECTOS TÉCNICO-ARTÍSTICOS

	ÓPTIMO	BEN	ACEPTABLE	INSUFICIENTE
TÉCNICA E PROCEDEMENTOS	<p>Aplica con moita precisión e rigor os procedementos técnico-gráficos na resolución de problemas e nos desenrol dos proxectos plantexados.</p> <p>Traza, representa e constrúe o que é necesario acadando un nivel moi alto de destreza e dominio das ferramentas e os mecanismos construtivos</p>	<p>Aplica con precisión os procedementos técnico-gráficos na resolución de problemas e desenrol dos proxectos.</p> <p>Traza, representa e constrúe o que necesita acadando un nivel alto de destreza e dominio das ferramentas e os mecanismos construtivos</p>	<p>Aplica con dúbidas e pouca seguridade os procedementos técnico-gráficos na resolución de problemas e cóstalle desenrolar ideas de proxectos</p> <p>Traza, representa e constrúe o que se lle pide con bastante dificultade amosando un regular uso das ferramentas e pouca seguridade na práctica dos mecanismos construtivos</p>	<p>Aplica a través de pautas de repetición e moi guiado polo profesor os procedementos técnico-gráficos pero non consegue resolver problemas sen erros e non é que de plantexar ideas persoais para os proxectos.</p> <p>Traza, representa e constrúe de maneira mecánica certos procedementos construtivos con moita dificultade e sen acabar de empregar ben as ferramentas e os conceptos construtivos</p>
PLASTIDADE E ACABADO	<p>Consigue aplicar unha terminación a nivel tonal, cromático, limpeza, equilibrio, intensidade, uso de técnicas variadas, totalmente adaptada os requisitos pedidos e traballados, moi ben aplicada e axeitada correctamente a creación feita, sendo capaz de engadir valor o traballo</p>	<p>Consigue aplicar unha terminación a nivel tonal, cromático, limpeza, equilibrio, intensidade, uso de técnicas variadas, adaptada os requisitos pedidos e traballados, ben aplicada e axeitada a creación feita, sendo capaz de engadir valor o traballo</p>	<p>Consigue aplicar unha terminación Minimamente adaptada os requisitos pedidos e traballados, aplicada con dificultade a creación feita, e que engade certo valor o traballo</p>	<p>Consigue con moita axuda aplicar unha terminación escasamente adaptada os requisitos pedidos, aplicada con moitísima dificultade a creación feita, e que resta valor o traballo</p>

ORGANIZACIÓN , ESTRATEXIAS E HABILIDADES CREATIVAS	Experimenta con interese cos procedementos e os materiais empregando adecuadamente os recursos de que dispoñe, adquirindo as habilidades necesarias para conseguir organizar moi ben o seu traballo, secuenciando e acadando obxectivos paulatinamente e crescendo no aprendizaxe co avance do traballo	Experimenta cos procedementos e os materiais empregando os recursos de que dispoñe, adquirindo as habilidades necesarias para conseguir organizar ben o seu traballo, secuenciando e acadando obxectivos paulatinamente e crescendo no aprendizaxe co avance do traballo	Experimenta pouco cos procedementos e os materiais e consegue organizar o seu traballo e acadar minimamente os obxectivos con moita axuda do profesor . Cóstalle crecer no aprendizaxe porque ten un avance pouco fluído no traballo	Experimenta moi escasamente cos procedementos e os materiais e non consegue organizar o seu traballo e acadar minimamente os obxectivos nin sequera coa axuda do profesor . Non e capaz de crecer no aprendizaxe
ADECUACIÓN DO RESULTADO FINAL COA PROPOSTA PEDIDA	Analiza, identifica e distingue claramente os elementos dos que parte nas propostas, reconece cal é a meta a acadar e consegue explicar e xustificar(coa terminoloxía e a metodoloxía adecuada) o proceso levado a cabo para conseguir perfectamente o fin pedido. Ten a capacidade de valorar o proceso de aprendizaxe, a práctica creativa e construtiva e autoavaliar o resultado final obtido	Analiza, identifica e distingue os elementos dos que parte nas propostas, reconece cal é a meta a acadar e consegue explicar e xustificar(coa terminoloxía e a metodoloxía adecuada) o proceso levado a cabo para conseguir o fin pedido. Ten a capacidade de valorar o proceso de aprendizaxe, a práctica creativa e construtiva e autoavaliar o resultado final obtido	Analiza, identifica e distingue con dificultade e reiteradas explicacións os elementos dos que parte nas propostas e consegue con certa axuda explicar e xustificar(coa terminoloxía e a metodoloxía adecuada) o proceso levado a cabo para conseguir o fin pedido. Aprecíase unha escasa capacidade de valorar o proceso de aprendizaxe, a práctica creativa e construtiva e autoavaliar o resultado final obtido	Non e capaz de analizar, identificar e distinguir os elementos dos que parte nas propostas e tampouco de explicar e xustificar(coa terminoloxía e a metodoloxía adecuada) o proceso que debe levar a cabo para conseguir o fin pedido. Non é quen de valorar o proceso de aprendizaxe, a práctica creativa e construtiva e de autoavaliar o traballo
ESFORZO E ACTITUDE DE INTERESE	Amosa una gran actitude participativa, cumpre co material requerido e cos prazos de entrega. Respecta o traballo dos demais e sempre ten capacidade de superación na aula.	Amosa unha actitude participativa, cumpre co material requerido e cos prazos de entrega. Respecta o traballo dos demais e ten capacidade de superación na aula.	Amosa certo grao de participación, cumpre minimamente co material requerido e executa o traballo moitas veces fora dos prazos de entrega. Non amosa un gran interese polo traballo dos demais e non	Amosa certo grao de participación, cumpre minimamente co material requerido e executa o traballo moitas veces fora dos prazos de entrega. Non amosa un gran interese polo traballo dos demais e non ten capacidade de superación por si mesmo.

ten capacidade de superación
por si mesmo.

ESCALA DE **OBSERVACIÓN** NAS EXPOSICIÓNS E PARTICIPACIÓNS

	Nivel 4	Nivel 3	Nivel 2	Nivel 1
EXPRESIÓN E DOMINIO DAS IDEAS	Identifica e clasifica imaxes, textos e diferentes elementos para expresar claramente as ideas que pretende transmitir xa que son de interese e a selección e o uso teñen unha intención clara	Identifica e clasifica imaxes, textos e diferentes elementos para expresar as ideas que pretende transmitir	As imaxes, os textos e os diferentes elementos empregados expresan, en parte, algunha das ideas que se pretenden comunicar	As imaxes, os textos e os diferentes elementos empregados non expresan con claridade ideas que se pretenden comunicar
ORIXINALIDADE	Analiza e selecciona medios, técnicas, imaxes ou outros elementos que consiguen acadar a atención por sí mesmos ou pola súa maneira singular de expoñer ou transmitir conceptos, ideas	Analiza e selecciona medios, técnicas, imaxes ou outros elementos que consiguen acadar a atención por sí mesmos	Empréganse algúns medios ou imaxes creativas pero outros elementos son de pouco impacto	Mostra pouca orixinalidade e se limita a empregar medios, técnicas, imaxes e elementos repetitivos ou usados noutros traballos ou exemplos
PRESENTACIÓN	Valora a organización e a exposición ou posta a punto clara das ideas estruturándoas dunha maneira adecuadamente	Fai unha exposición ou posta a punto clara das ideas estruturándoas dunha maneira ordenada	A presentación podería mellorar en canto a estrutura e orde dos elementos empregados	Toda a presentación e insuficiente e claramente mellorable

ordenada para a
intención buscada

5 ADECUACIÓN AO CURRÍCULO, RELACIÓN E ORGANIZACIÓN DOS ESTÁNDARES, MÍNIMOS ESIXIBLES

Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD 1	SD 2	SD 3	SD 4	SD 5	SD 6	SD 7	SD 8	SD 9	TRIMESTRE
EPVAB1.1.1. Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCEC	Escala de observación nas exposicións e participacións		X			X					1º E 2º TRIMESTRE
EPVAB1.2.1. Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CAA	Escala de observación nas exposicións e participacións	X									1º TRIMESTRE
EPVAB1.2.2. Experimenta co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos					X					2º TRIMESTRE
EPVAB1.2.3. Experimenta co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posicións do lapis de grafito ou de cor (tombado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou máis libres e espontáneas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCEC	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos					X					2º TRIMESTRE

Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD 1	SD 2	SD 3	SD 4	SD 5	SD 6	SD 7	SD 8	SD 9	TRIMESTRE
EPVAB1.3.1. Realiza composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc.).	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos					X					2º TRIMESTRE
EPVAB1.4.1. Analiza, identifica e explica oralmente, por escrito e graficamente, o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Escala de observación nas exposicións e participacións					X					2º TRIMESTRE
EPVAB1.4.2. Realiza composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos	X				X					1º E 2º TRIMESTRE
EPVAB1.4.3. Realiza composicións modulares con diferentes procedementos gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos							X			3º TRIMESTRE
EPVAB1.4.4. Representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, proporcionándoos en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCEC	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos					X					2º TRIMESTRE
EPVAB1.5.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSC	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos								X		3º TRIMESTRE
EPVAB1.6.1. Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos					X					2º TRIMESTRE

Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	TRIMESTRE
			1	2	3	4	5	6	7	8	9		
EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos			X				X		X		TODOS OS TRIMESTRES
EPVAB1.7.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSC	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos								X			3º TRIMESTRE
EPVAB1.7.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCEC	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos						X			X		2º E 3º TRIMESTRE
EPVAB1.7.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CAA	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos			X								1º TRIMESTRE
EPVAB1.7.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSC	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos	X										1º TRIMESTRE
EPVAB1.7.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.	CSC	Definido na rúbrica correspondente da concreción curricular							X				2º TRIMESTRE
EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	CSC	Definido na rúbrica correspondente da concreción curricular						X	X		X		2º E 3º TRIMESTRE

Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD 1	SD 2	SD 3	SD 4	SD 5	SD 6	SD 7	SD 8	SD 9	TRIMESTRE
EPVAB2.1.1. Diferencia imaxes figurativas de abstractas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Escala de observación nas exposicións e participacións	X									1º TRIMESTRE
EPVAB2.1.2. Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Escala de observación nas exposicións e participacións	X									1º TRIMESTRE
EPVAB2.1.3. Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos						X				2º TRIMESTRE
EPVAB2.2.1. Distingue símbolos de iconas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Escala de observación nas exposicións e participacións									X	3º TRIMESTRE
EPVAB2.2.2. Deseña símbolos e iconas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos									X	3º TRIMESTRE
EPVAB2.3.1. Deseña un cómic utilizando adecuadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Escala de observación nas exposicións e participacións									X	3º TRIMESTRE
EPVAB2.4.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSC	Escala de observación nas exposicións e participacións	X									1º TRIMESTRE
EPVAB2.5.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación audiovisual.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Escala de observación nas exposicións e participacións	X									1º TRIMESTRE
EPVAB2.5.2. Distingue a función ou funcións que predominan en mensaxes visuais e audiovisuais.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CD	Escala de observación nas exposicións e participacións	X								X	1º E 3º TRIMESTRE
EPVAB3.1.1. Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resalta o triángulo que se forma.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CAA	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos		X								1º TRIMESTRE

Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD 1	SD 2	SD 3	SD 4	SD 5	SD 6	SD 7	SD 8	SD 9	TRIMESTRE
EPVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos		X								1º TRIMESTRE
EPVAB3.3.1. Constrúe unha circunferencia lobulada de seis elementos, utilizando o compás.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos				X						2º TRIMESTRE
EPVAB3.4.1. Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos				X						2º TRIMESTRE
EPVAB3.5.1. Identifica os ángulos de 30º, 45º, 60º e 90º na escuadra e no cartabón.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos		X		X						1º E 2º TRIMESTRE
EPVAB3.6.1. Suma ou resta ángulos positivos ou negativos con regra e compás.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos				X						2º TRIMESTRE
EPVAB3.7.1. Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos		X								1º TRIMESTRE
EPVAB3.8.1. Suma ou resta segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos		X								1º TRIMESTRE
EPVAB3.9.1. Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos		X								1º TRIMESTRE

Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD 1	SD 2	SD 3	SD 4	SD 5	SD 6	SD 7	SD 8	SD 9	TRIMESTRE
EPVAB3.10.1. Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos		X								1º TRIMESTRE
EPVAB3.10.2. Escala un polígono aplicando o teorema de Thales.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos			X							1º TRIMESTRE
EPVAB3.11.1. Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Escala de observación nas exposicións e participacións				X						2º TRIMESTRE
EPVAB3.12.1. Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCEC	Escala de observación nas exposicións e participacións							X			3º TRIMESTRE
EPVAB3.13.1. Constrúe un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CAA	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos							X			3º TRIMESTRE
EPVAB3.14.1. Determina o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos							X			3º TRIMESTRE
EPVAB3.15.1. Debuxa un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos							X			3º TRIMESTRE
EPVAB3.16.1. Clasifica correctamente calquera cuadrilátero.	ESPECÍFICO DE	Escala de observación nas exposicións e participacións							X			3º TRIMESTRE

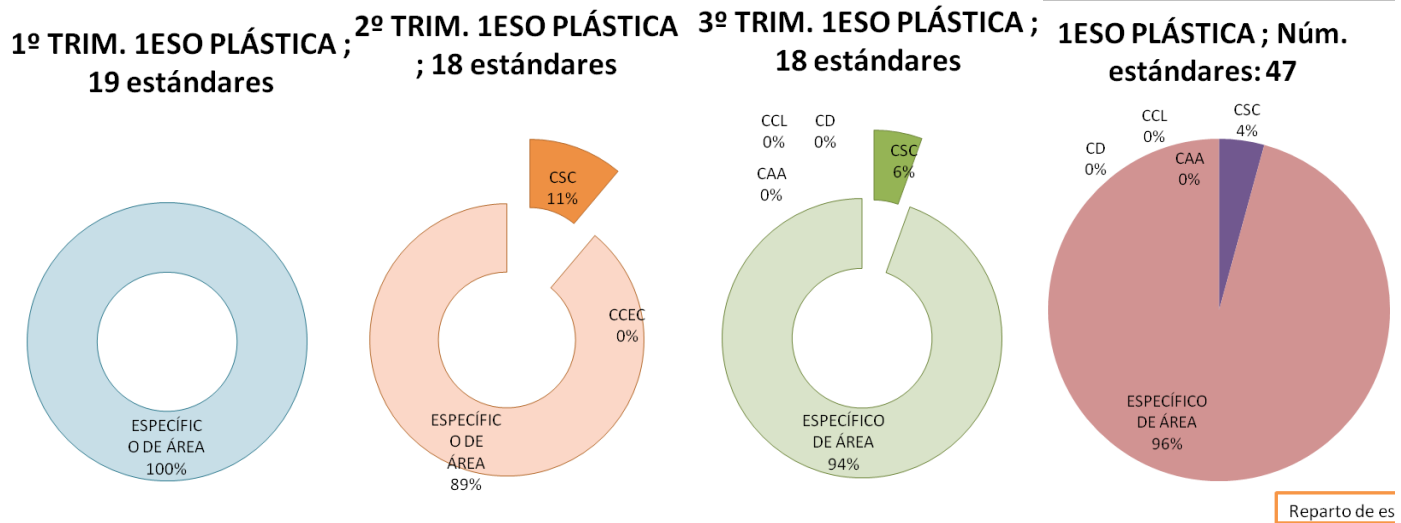

Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	TRIMESTRE
			1	2	3	4	5	6	7	8	9		
	ÁREA/CCEC												
EPVAB3.17.1. Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CAA	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos									X		3º TRIMESTRE
EPVAB3.18.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCEC	Escala de observación nas exposicións e participacións									X		3º TRIMESTRE
EPVAB3.19.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos									X		3º TRIMESTRE

6 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Na táboa debes indicar as porcentaxes que aparecen nas gráficas de xeito que quede claro como se calcula a nota en cada avaliación.

A ponderación da nota na 1ª avaliación será:

Competencia	Instrumentos de avaliación utilizados	Coefficiente de ponderación
Contidos específicos da área		Calificación x 1
CALIFICACIÓN TOTAL=		SUMA TOTAL DAS CELAS

A ponderación da nota na 2ª avaliación será:

Competencia	Instrumentos de avaliación utilizados	Coefficiente de ponderación
Contidos específicos da área		Calificación x 0,89
CSC		Calificación x 0,11
CALIFICACIÓN TOTAL=		SUMA TOTAL DAS CELAS

A ponderación da nota na 3ª avaliación será:

Competencia	Instrumentos de avaliación utilizados	Coefficiente de ponderación
Contidos específicos da área		Calificación x 0,94
CSC		Calificación x 0,06
CALIFICACIÓN TOTAL=		SUMA TOTAL DAS CELAS

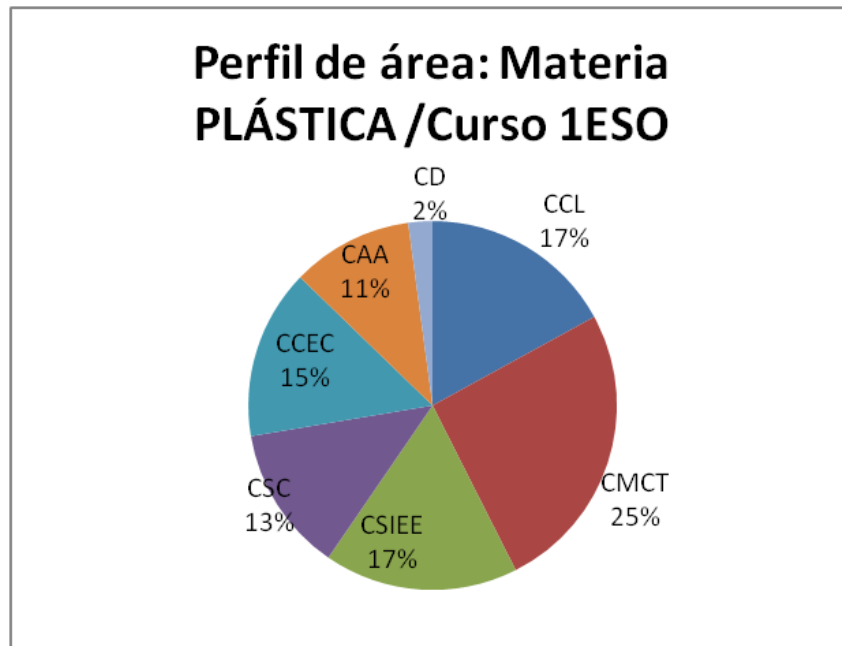
A ponderación da nota na avaliación ordinaria será:

Competencia	Instrumentos de avaliación utilizados	Coefficiente de ponderación
Contidos específicos da área		Calificación x 0,96

CSC		Calificación x 0,04
CALIFICACIÓN TOTAL=		SUMA TOTAL DAS CELAS

7 CONTRIBUCIÓN DA MATERIA A ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE: PERFIL DE ÁREA

8 AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS

Nos primeiros días do curso sempre hai un retomar dos contidos e procedementos anteriores e da mesma forma, un volver a achegar o vocabulario propio e a maneira de analizar e pensar nesta área e así deixalo reflectido nunha proba de carácter meramente informativa para adaptar o inicio do curso os requisitos dunha maioría da aula e detectar problemas, máis a nivel individual, de comprensión ou de saber ver ou facer problemas básicos da material Esta proba pode incluso durar dúas sesións si valoramos conceptos de creatividade, deseño, presentación.... E considero moi positivo comentar os resultados na aula e expoñer na pantalla da clase aquelas cuestións que necesitamos aclarar ou poñer en valor resultados bos ou creativos e que participen no análise dos exercicios expostos e suxiran actuacións novas ou comparativas para contrastar resultados.... e entre todos retomar a material e asentando bases para iniciar o traballo do curso establecendo, tamén, unha dinámica de cooperación e diálogo moi necesaria para avanzar durante o ano.

No caso de detectarse problemas graves de comprensión, procedementos ou resolución na materia en casos particulares adaptaría contidos e os niveis de resolucións dos exercicios tendo un control máis permanente nesos alumnos ata que consigamos acadar adecuadamente o nivel da aula. Se os casos son produto de diferentes problemáticas(médicas, sociais, familiares...)consultaría co departamento de orientación do centro para concretar a dinámica a seguir con estes alumnos na aula

9 MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

O feito de que o alumnado de Educación Secundaria Obrigatoria presente características individuais en canto a capacidade, interese, necesidades e motivación será calibrado non só na planificación do proceso de ensino senón tamén no desenvolvemento da avaliación.

A programación desenvolvida polo departamento ten en conta que non tódolos alumnos e alumnas adquiren ó mesmo tempo e coa mesma intensidade os contidos tratados, polo que se ofrecerán as oportunidades necesarias para reforzar ou ampliar con diferentes actividades. Por outra banda, ó establecerse o proceso de ensino dun xeito cíclico, procurarase o retorno ós conceptos básicos tratados con anterioridade. Así mesmo, o feito de tratar os distintos campos da plástica e do debuxo, permite que cada alumno ou alumna poida afondar naqueles aspectos nos que ten mellor aptitude ou maior interese.

A atención a diversidade está contemplada na metodoloxía, seguindo os criterios xa expostos e nas estratexias didácticas concretas que se aplicarán na aula. Estas estratexias afectan fundamentalmente ao ensino dos conceptos e dos diferentes niveis de dificultade na proposta de actividades

En canto a aprendizaxe de conceptos, realizarase a partir de imaxes concretas e de experiencias sinxelas que se poidan ter na aula. Isto permite respectar as diferenzas individuais por medio da expresión do proceso didáctico que mellor se acomode a cada alumno/a.

En canto as formas de expresión realizadas a través das propostas de actividades, ábrese toda unha gama de posibilidades onde se estimará especialmente a imaxinación, a creatividade e o goce estético, deste xeito procurase que o alumno empregue as canles expresivas que lle resulten máis naturais.

O deseño que se presenta trata de ser o suficientemente flexible para propoñer un ensino o máis individualizado posible. Para iso contempla dende diversos ángulos, a posibilidade de atender aos distintos niveis e circunstancias que poden presentarse nun mesmo grupo. Devanditos aspectos serán fundamentalmente catro:

-Atención á programación. A programación está deseñada para asegurar un nivel mínimo para todos os alumnos ao final da etapa, prestando oportunidades para recuperar o non adquirido.

-Actividades diferenciadas. En cada unidade didáctica se prevé a realización de actividades con diferente grao de dificultade. Casi tódalas actividades propostas poderán ter diferentes niveis de dificultade que o propio profesor determinará en cada caso en base as capacidades do alumno e do grupo. O alumno tamén pode tomar a decisión en canto ao nivel resolutivo a realizar aumentando a súa motivación.

-Metodoloxías diversas. A metodoloxía será activa e creativa, nunca repetitiva nin imitativa. Terase en conta o punto de partida de cada alumno/a, establecido na avaliación inicial, as súas dificultades específicas e as súas necesidades de comunicación.

-Diferentes agrupamentos de alumnos. Hai certo tipo de actividades, como as relativas a procura ou á investigación que poden facerse máis interesantes feitas en grupo porque facilita a comunicación entre eles co conseguinte enriquecemento conceptual e humano. No desenvolvemento do curso empregaranse diferentes técnicas de agrupamento co obxectivo de buscar non só a aprendizaxe dos contidos escolares senon a socialización dos alumnos, a cooperación e o traballo en equipo. Ao mesmo tempo os

agrupamentos pretenden favorecer o feito de que os alumnos/as aprendan a aceptarse mutuamente, a cooperar, a coavaliar, a respeitar... mellorando o desenvolvemento intelectual e afectivo dos estudantes.

No caso de alumnos con especial dificultade o profesor levará a cabo as medidas de reforzo educativo que sexan necesarias e cando éstas sexan moi significativas farase en total coordinación co Departamento de Orientación.

10 ACTIVIDADES DE REFORZO E DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DE MATERIAS PENDENTES

Tanto os alumnos de reforzo ,como os que teñan que recuperar nalgún momento a asignatura ou os repetidores disporán da axuda do profesor nas horas de permanencia no centro e nos recreos para consultar dudas, correxir exercicios ou asesoralos no avance da materia. Se o profesor consider que o alumno/a necesita novos exercicios ou propostas de traballo poden ser fixados para conseguir acadar os obxectivos do ano , ao igual que se é o alumno quen llo require o profesor para reforzar calquer tipo de concepto ou procedemento que él pense que necesita mellorar ou simplemente practicar.

Este departamento proporá unha serie de traballos, proxectos e actividades que axuden o alumno coa materia pendente a acadar as competencias en base os estándares xa apuntados e prepararse para unha proba avaliadora fixada en Maio, ou no caso de que ésta non fose superada habería outra en Setembro. En cuanto os criterios cualificadores destacar que nestes alumnos valorarase moito o traballo de reforzo que fagan o longo do ano e que se lles avaliara para facer unha nota conxunta dese traballo (40%) e da nota do exame (60%). Na planificación desta proba se terá moi en conta todo o que o alumno traballou no material de apoio fixado para facilitar a súa execución

Aos alumnos repetidores fareilles participe, en todo momento, dos resultados do seu traballo, participación e interese... para que teñan moi presente onde van mellorando e aquilo que máis lles custa para que non retornemos a dinámica do ano pasado pola cal, maioritariamente, acadaron uns resultados inadecuados. Manterase contacto coa familia a atraves da axenda escolar e a a plicación tokapp schooll para mantelos informados e que non se leven sorpresas e, o mesmo tempo, poidan axudar a correxir malas dinámicas de traballo na casa, ou a organizar o estudo e apoiar nas actividades da escola en xeral.

11 ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

En principio o departamento non propón ningunha saída do centro pero participa activamente colaborando coa directive e os diferentes departamentos en tódalas actividades que propoñan e que poidan ter moi variados fins didácticos (Halloween, magosto, violencia xénero, nadal, dereitos do neon, día da paz, día das letras galegas...) e que poidan enmarcarse dentro dun traballo ou experiencia plastic-técnico-artístico.

O departamento está aberto acalquera tipo de acto, exposición, representación , coloquio.... Que teña que ver co feito artístico e , para ello, o departamento consulta ofertas culturais de museos cercanos ou fundacións, así como, contactos con diferentes gabinetes didáctico para estar informado sobre diferentes talleres ou actividades que poidan favorecer ou completar o aprendizaxe e a formación do alumnado na educación plastic e visual.

Aproveitando as saídas doutros departamentos, ou as excursions de fin de ciclo, comentanse directrices cos compañeiros que os levan, e cos mesmos alumnus, de feitos ou cousas as que deberían prestart atención cara a fomentar un interese dentro do campo artístico. A xefa deste departamento tamen está disposta a ir de excursión ou saída puntual cos alumnus apoian os demais departamentos e participando na organización da actividade para favorecer e ampliar a oferta cultural sempre buscando o punto de vista onde se favorezcan os valores didácticos máis plásticos.

Reseñase a posibilidade de saír con eles o seu contorno máis preto (Mosteiro-Meis) para analízalo, xa sexa para traballar nun contexto de percepción do espazo a través da fotografía, o debuxo, a pintura, a representación gráfico-técnica ou atender a aspectos conceptuales e puramente creativos de adquisición de ideas.

Por suposto, o departamento prestará atención, tamén, aos intereses, xerais e particulares, dos alumnos no que compete o aprendizaxe plástico-visual. Interesame resaltar a posibilidade de presentar traballos a concursos didácticos para que o alumnado poida ver outra fase do proxecto artístico, exposicións, catálogos, uso das súas imaxes for a do contexto escolar....

12 PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

En primeiro lugar cómpre indicar que a programación didáctica do curso chegará ao alumnado e ás familias a través de dous medios:

1. Os profesores lerán ou entregaranlle a cada alumno/a ao principio de curso un guión cos puntos esenciais da programación: contidos mínimos, mínimos esixibles, rúbricas xerais, materiais didácticos e medios de recuperación.
2. A programación estará a disposición da comunidade educativa na páxina web do centro. Por outra banda, a programación será obxecto de avaliación e poderá sufrir algunha variación en beneficio do proceso educativo e con vistas á mellor consecución dos obxectivos, previa análise do departamento, que tratarán os aspectos relativos á docencia do alumnado. Tales modificacións, debidamente xustificadas, **deberán figurar nunha acta de departamento e recolleranse na memoria final de curso.**
3. Os instrumentos de avaliación de estándares transversais están na concreción curricular, a disposición da comunidade educativa na nosa web.

A avaliación da programación farase a través dos indicadores de logro que avalían o proceso de ensino e a práctica docente. A análise disto e dos resultados académicos, realizada nas **reunións de departamento** ao longo do curso e cuxo contido quedará reflectido no libro de actas do departamento, pode supoñer a modificación de aspectos da programación, tanto a nivel de obxectivos, como de recursos ou metodoloxía procurando sempre aportar cambios que supoñan unha mellora.

Para valorar o axuste entre a programación e os resultados obtidos dispoñemos da ferramenta seguinte, no que 4 é a cualificación máis alto e 1 a máis baixa:

INDICADORES DE LOGRO	4	3	2	1	Observación dos aspectos a mellorar
A distribución temporal das actividades axustouse á previsión					
Respectouse a metodoloxía didáctica programada					
O grao mínimo de consecución dos estándares guiaron as decisións de aprobar a materia					
Aplicamos os procedementos e instrumentos de avaliación programados					
Axustámonos aos criterios de cualificación					
Aplicamos, na medida do posible, as medidas de atención á diversidade necesarias					
Fixemos un correcto seguimento do alumnado con materias pendentes de cursos anteriores					
Aplicamos medidas de reforzo educativo dirixidas a alumnos que presentaban dificultades de aprendizaxe					
Empregamos os materiais e recursos didácticos programados					
Realizamos as actividades complementarias e extraescolares programadas					

No Mosteiro a 20/11/2017

A xefa do departamento